

Lokaal Preventieakkoord

Bodegraven-Reeuwijk

2021

Leefstijlakkoord Bodegraven-Reeuwijk, Preventie- en sportakkoord in één.

De coördinatie en uitvoering van het lokale sportakkoord is in 2020 al gestart, in 2021 heeft gemeente Bodegraven-Reeuwijk de keuze gemaakt om ook aan de slag te gaan met het lokale preventieakkoord.

Het preventieakkoord van Bodegraven-Reeuwijk vormt samen met het sportakkoord het 'Leefstijlakkoord Bodegraven-Reeuwijk'. Preventie en sport naast elkaar? Juist door deze twee akkoorden samen te voegen, komt er een gezamenlijke inspanning van organisaties, bedrijven, instellingen en verenigingen bij elkaar voor een gezamenlijk doel: een gezonder en vitaler Bodegraven-Reeuwijk.

De Basis

Op 29 juni 2018 heeft de minister van sport samen met vertegenwoordigers van de sport, gemeenten en andere organisaties het eerste Nationaal Sportakkoord getekend: 'Sport verenigt Nederland'. Doel van het Sportakkoord is om de organisatie en financiën van de sport toekomstbestendig te maken. De uitvoering van het Nationaal Sportakkoord moet lokaal gaan plaatsvinden, gebaseerd op lokale ambities en energie. In Bodegraven-Reeuwijk zijn we in 2020 gestart met het lokale sportakkoord. Aan de hand van een lokale stuurgroep is een agenda en uitvoeringsagenda opgesteld.

Later is ook het nationaal Preventieakkoord getekend. Een akkoord dat zich richt op het tegengaan van overgewicht, streeft naar een rookvrije generatie en zich inzet op het verminderen van alcoholgebruik. Bodegraven-Reeuwijk zet zich momenteel in om ook van dit akkoord een lokale versie te maken. In 2021 is Bodegraven-Reeuwijk begonnen met het inventariseren naar huidige status én lokale uitdagingen.

Bodegraven-Reeuwijk heeft het geluk dat het veel verschillende partijen heeft die zich direct of indirect inzet op het preventieve vlak.

De Aanpak

Voor het leefstijlakkoord zijn verdiepende gesprekken gevoerd met verschillende partijen. Partijen waarbij voeding, jongeren, cultureel en bewegen aan bod zijn gekomen. Naast deze gesprekken hebben er ook meerdere samenkomsten plaatsgevonden, waarbij door 50 verschillende partijen werd gekeken naar de lokale uitdagingen én (misschien nog wel belangrijker) mogelijke oplossingen.

Nu de basis is gelegd, is het tijd voor de vervolgstap. Aan de hand van het opstellen van een stuurgroep, zullen de eerste plannen van 2021 worden ontwikkeld én gerealiseerd. Vervolgens zal er een plan worden opgesteld voor de jaren 2022 en 2023. De stuurgroep zal er op controleren dat de plannen zullen worden verwezenlijkt. Op deze manier kan het lokale preventieakkoord er aan toevoegen om de leefstijl van inwoners op verschillende vlakken te verbeteren.

De Thema's

Aan de hand van de verdiepende bijeenkomsten zijn verschillende probleemcategorieën en de bijbehorende plannen opgesteld.

Ieder thema kent zijn eigen projecten. Per project is er gekeken naar de meest geschikte partners om het doel van het project te kunnen behalen. Ieder project heeft ook een eigen budget. Wat dat budget zal zijn, wordt bepaald door de stuurgroep. Met uitzondering van het jaar 2021: wegens het korte tijdsbestek is de ruwe verdeling al gemaakt.

De thema's zijn voor het jaar 2021 onderverdeeld in:

1. Rookvrije omgeving

Beschikbaar budget 2021 = €4250,-

Het vormen van een rookvrije omgeving in Bodegraven-Reeuwijk middels het creëren van rookvrije locaties als openbare ruimtes, speelplaatsen & sport- en beweegaccommodaties. Dit zal plaatsvinden met GGD Hollands-Midden, sportaanbieders en de gemeente.

Doel 2021: Alle verenigingen rookvrij:

Doel 2022: alle plekken waar kinderen komen en sportscholen rookvrij

Doel 2023: alle openbare ruimtes rookvrij

Doel 2021: Alle verenigingen rookvrij

- Wat: alle sportaanbieders in Bodegraven-Reeuwijk met een eigen locatie rookvrij maken. Dit geldt voor zowel buiten als binnen accommodaties. Hier zal een stappenplan voor worden gemaakt
- Hoe: informeren hoe rookvrij te worden. Waar nodig kan extra ondersteuning geboden worden.
- Wie: staat open.
- Potentiele partners: sportaanbieders, jongerenwerk
- <https://www.rookvrijterrein.nl/>
- Extra toelichting: het plan is om in het jaar 2030 als gemeente Bodegraven-Reeuwijk een rookvrije gemeente te zijn. Dit willen zij voor nu bereiken door alle openbare plekken waar kinderen komen, rookvrij te maken. Te beginnen met sportaanbieders; sporten en roken gaan niet samen. Enkele verenigingen hebben al een 'rookvrije generatie bord' hangen, maar zijn niet officieel aangemerkt als rookvrije plek. Om dit te bewerkstelligen zullen verenigingen geïnformeerd worden hoe dit te doen. In samenwerking met de verenigingen, Sport en Welzijn (beheerstichting van de buitensportaccommodaties) en jongerenwerk, is het de intentie om uiteindelijk alle sportverenigingen te laten aansluiten bij het landelijke

platform 'rookvrije generatie'. Daarna zal deze werkwijze worden doorgezet naar andere locaties zoals kinderopvang, (sport)scholen, openbare ruimtes, speelplekken etc.

Waar nodig zal er aan deze partijen ondersteuning geboden worden door de "rookvrije generatie" door middel van een stappenplan.

2. Educatief voedingsprogramma

Beschikbaar budget 2021 = €4250,-

Stichting Duurzaam Bodegraven-Reeuwijk (Hortus Populus), de Buurtsportcoaches en supermarkt Jumbo Raadhuisplein gaan een educatief programma op de betreffende locatie opzetten en aanbieden aan basisscholen, sportverenigingen en deelnemers van leefstijlprogramma's, om op deze manier de kennis en kunde te vergroten op het gebied van gezonde voeding en leefstijl en daarmee overgewicht te reduceren.

Doel 2021: Educatief plan uitgewerkte hardcopy:

Doel 2022: Gezonde producten naar scholen, sportkantines , (gezonde) bedrijfskantines en dienstencentra

Doel 2023: Behoud gezonde producten en eventuele uitbreiding

Doel 2021: Educatief plan in uitgewerkte hardcopy

- Wat: samenwerkingsakkoord tussen scholen en Hortus Populus over educatief plan
- Hoe: samenwerking tussen Hortus Populus en scholen
- Wie: staat open.
- Potentiele partners: Hortus Populus, Jumbo Raadhuisplein en basisscholen
- Extra toelichting: Stichting Duurzaam Bodegraven-Reeuwijk en dan in het bijzonder Hortus Populus, de zelfvoorzienende moestuin met een romeins tintje, gaat door middel van educatie programma's voor basisscholen op locatie de leerlingen alle ins en outs van gezonde voeding bijbrengen. Op een speelse en laagdrempelige manier nemen zij de leerlingen mee in de weg van het zaadje tot de maaltijd op je bord. Jumbo Raadhuisplein wil als private partij hun bijdrage leveren in het preventieakkoord op het gebied van gezonde producten leveren aan sportkantines, scholen (gezonde school projecten) en (gezonde)bedrijfskantines.

3. Eenzaamheidsproblematiek aanpakken

Beschikbaar budget 2021 = €4250,-

Om de eenzaamheidsproblematiek te verminderen zullen de zorginstellingen in Bodegraven-Reeuwijk, het Nationale Ouderenfonds, Granny hip-hop, de buurtsportcoaches, SAM Welzijn en beweegaanbieders zich gezamenlijk inzetten om een structureel, laagdrempelig en innovatief programma te verwezenlijken door en voor inwoners vanaf 50 jaar.

Doel 2021: opzetten van erkende beweeginterventies voor 50+ers

Doel 2022: nader in te vullen

Doel 2023: nader in te vullen

Doel 2021: opzetten van erkende beweeginterventies voor 50+ers

- Wat: gezamenlijk opzetten van beweeginterventies die op verschillende locaties worden verwezenlijkt. Daarbij zal ook worden gekeken naar het wegnemen van drempels, denkend aan bijvoorbeeld vervoer.
- Hoe: in samenspraak met ouderenfonds én lokale ouderenzorg gepast aanbod creëren. Waar nodig kunnen hier trainingen voor worden gerealiseerd.
- Wie: staat open.
- Potentiele partners: SAM Welzijn, Nationale Ouderenfonds, Granny hip-hop, dienscentra
- Extra toelichting: eenzaamheid (en vergrijzing) is een groeiend probleem in de gemeente, echter door de corona crisis is dit in een stroomversnelling geraakt. Momenteel zijn er meer mensen dan ooit "eenzaam"; ouderen durven nog minder zelfstandig uit hun woning te komen. Om deze eenzaamheid om te draaien en een sociaal actieve leefwereld te creëren voor ouderen vanaf 50 jaar: zorginstellingen gaan in samenwerking met Buurtsportcoaches, beweegaanbieders en het Nationale ouderenfonds projecten inzetten in Bodegraven-Reeuwijk. Voorbeelden van projecten zijn: Granny hiphop, walking sports en de Derde Helft. Om de drempel zo laag mogelijk te maken, zal waar nodig het (auto)maatjes programma van SAM Welzijn/ANWB ingezet worden.

Overige thema's 2022

In onderstaande tabellen de overige thema's die zijn opgesteld door de twee bijeenkomsten die hebben plaatsgevonden. In 2022 zal hier een verdeling in worden gemaakt. Hierbij staan ook nog de drie onderwerpen die al in 2021 worden behandeld.

Thema: Gezondheid/Overgewicht

Project (werk)naam	Omschrijving	Betrokken partijen
Gezonde school	Veel partijen vinden het belangrijk dat er op preventief vlak veel wordt geïnvesteerd in de jeugd. Om de jeugd zo vitaal mogelijk te maken én houden, zal er deels worden ingezet op de basisscholen. Hierbij zal in samenwerking met GGD Hollands Midden worden gekeken naar wat er precies nodig is. Dit betreft beweging, voeding en overige voorlichtingen.	<i>Basisscholen GGD Hollands Midden Leefstijlcoach</i>
JOGG gemeente	Bodegraven-Reeuwijk heeft de wens om JOGG gemeente te worden. In de huidige gemeentelijke begroting kan dit nu nog niet gerealiseerd worden. Via het leefstijlakkkoord zal hier meer aandacht voor komen en vanuit het uitvoeringsbudget een kan er mogelijk een start mee worden gemaakt.	<i>Buurtsportcoaches Basisscholen Private partijen</i>
Leefstijl coaching	De kennis voor het creëren van een gezonde leefstijl is onvoldoende aanwezig onder de inwoners van Bodegraven-Reeuwijk. Door het inzetten van verschillende leefstijlcoaches, kan een volledig plan worden ontwikkeld waarbij iedere leefstijlcoach eigen specialiteiten bevat. Er wordt gewerkt met leefstijlcoaches omdat zij zowel individueel als in groepsverband via kleine stappen veel kunnen bereiken voor de hulpbehoevende zelf. De eerste gesprekken lopen hierbij al. Er wordt momenteel gekeken naar de beste manier om aan de hand van leefstijl coaching het beste plan te vormen. Dit gaat in samenwerking met de huisarts. Ook wordt gekeken naar een eventuele samenwerking met de lokale zorgverzekeraars.	<i>Leefstijlcoaches Huisartsen Buurtsportcoaches Fysiotherapeuten Diëtisten Sociaal Team</i>
Gezonde (sport)kantine	Voeding is een belangrijk aspect, maar vooral het hebben van een gezonde keuze. Om deze reden zal er samen met Stichting Duurzaam Bodegraven-Reeuwijk en de lokale supermarkten als de JUMBO en de Albert Heijn worden geïnvesteerd in gezonde(re) kantines. Hierbij kan gedacht worden aan sportkantines, maar ook bedrijfskantines. Via de lokale inzet, hopen we de lokale partijen te ondersteunen.	<i>Sportverenigingen Bedrijven Stichting Duurzaam Bodegraven-Reeuwijk Supermarkten Diëtist</i>
Gezondheid zwangere vrouwen	Een goede vitale start hebben is erg belangrijk. Dat begint zelfs al voordat de geboorte heeft plaatsgevonden. Om die reden zal worden geïnventariseerd wat lokale verloskundigen voor hulp kunnen gebruiken om: <ul style="list-style-type: none"> • Overgewicht bij zwangere vrouwen tegen te gaan • Vrouwen tijdens de zwangerschap (en daarna) te laten stoppen met roken en alcohol nuttigen Dit zal worden bereikt door gesprekken met de verloskundige partijen te voeren.	<i>Verloskundigen GGD Hollands Midden Diëtist</i>

Thema: Alcohol / Drugs / Roken

Project (werk)naam	Omschrijving	Betrokken partijen
Rookvrije generatie	Het plan is om in 2030 Bodegraven-Reeuwijk een rookvrije gemeente te zijn. Dit willen wij voor nu bereiken door alle openbare plekken waar kinderen komen, rookvrij te maken. Te beginnen met sportaanbieders. In samenwerking met de verenigingen en jongerenwerk, willen wij alle sportverenigingen uiteindelijk laten aansluiten bij het landelijke platform 'rookvrije generatie'. Daarna zal worden gekeken naar andere locaties zoals kinderopvang, scholen, openbare speelplekken etc.	<i>Sportverenigingen Sportaccommodaties Speelplekken Gemeente Jongerenwerk Rookvrije generatie Basisscholen</i>
Onderzoek Alcohol & Drugs gebruik	In Bodegraven-Reeuwijk is te weinig inzicht naar het gebruik van alcohol en drugs. Enige wat nu bekend is, komt van de ambulante jongerenwerker die jongeren op straat spreekt. Om een interventie te kunnen schrijven om het gebruik te reduceren en veiliger te maken, is er meer inzicht nodig. Eind 2021 is de benodigde informatie opgehaald en kan er daarna worden gestart met een geschikt project	<i>Jongerenwerk GGD Hollands Midden Sociaal Team</i>

Thema: Overige

Project (werk)naam	Omschrijving	Betrokken partijen
Laaggeletterdheid	Een integrale aanpak moet ertoe leiden dat meer laaggeletterden worden bereikt en opgeleid. Hierbij werken gemeenten samen met partijen in onderwijs, welzijn, vrijwilligersorganisaties en gezondheidszorg. Stichting Lezen en Schrijven heeft het preventieakkoord benaderd om laaggeletterdheid een plek te geven in het akkoord.	<i>Stichting Lezen en Schrijven Bibliotheek WMO SAM Welzijn Vluchtelingenwerk Bureau Bousa Sociaal Team Huizen van Alles</i>
Eenzaamheid	De coronacrisis heeft in de gehele samenleving een flinke impact gehad, op verschillende vlakken. Maar momenteel zijn er meer mensen dan ooit "eenzaam". Van studenten tot ouderen, meer mensen het gevoel alleen te zijn. Ouderen durven nog minder dan eerst zelfstandig hun huis uit te komen. Om deze eenzaamheid om te draaien zullen er in gemeente Bodegraven-Reeuwijk diverse projecten opgezet worden. De buurthuizen krijgen een grote rol zodra deze weer open kunnen.	<i>Ouderen instellingen Jongerenwerk Huizen van Alles Sportverenigingen SAM Welzijn CJG Welzijn Onze Zorg Sociaal Team</i>
Dementie	Bodegraven-Reeuwijk heeft een intentieverklaring getekend om een dement vriendelijke gemeente te zijn. Daarmee zetten zij zich in voor het vertragen van het dementerende proces. Daarnaast staat de vitaliteit van de betreffende ouderen centraal. Hierbij wordt ingezet op hersengymnastiek, beweging en het ophalen en bespreekbaar maken van herinneringen. Grotendeels zal gebruik worden gemaakt van zowel bestaande als nieuwe projecten als: Granny Hiphop, Oldstars en de Derde Helft.	<i>Verzorgingstehuizen Sportverenigingen SAM Welzijn Granny Hiphop Oldstars Welzijn Onze Zorg Historische Kring Bodegraven Streekmuseum Reeuwijk</i>

